

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

09 січня 2019 року

м. Ужгород

№ 57/1-рк/к

Буковецька сільська рада
с. Буковець, 8, Воловецького р-ну,
89114

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Закарпатським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України із засобів масової інформації, зокрема з мережі інтернет, стало відомо, що 27.06.2018 року Буковецькою сільською радою прийнято рішення № 126 «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки». Відповідно до цього рішення на території с. Буковець встановлено різні відсоткові ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, залежно від виду суб'єкта господарювання (фізичні особи - підприємці чи юридичні особи.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

Згідно з Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» Буковецька сільська рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території, та державних інтересів, приводить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Рішення Буковецької сільської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на її території підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

В територіальних межах с. Буковець повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Буковецькою сільською радою та її виконавчим комітетом.

Місцезнаходження: с. Буковець, 8, Воловецького району, 89114.

Ідентифікаційний код: 04349320.

Буковецька сільська рада відповідно до статей 10, 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статті 140 Конституції України є органом місцевого самоврядування.

Згідно з частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до абзацу першого статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції» (стаття 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції»). Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Згідно з приписами частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Буковецькою сільською радою покладених на неї повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відносини між органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання з питань ставок податку на нерухоме майно регулюються Законом України «Про встановлення місцевих податків і зборів», Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», Податковим кодексом України та іншими нормативно-правовими актами України.

Пунктом 24 статті 26, статтею 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.

Відповідно до статті 265. розділу XII Податкового кодексу України податок на майно складається з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та плати за землю.

Згідно з підпунктом 266.1.1. статті 266. Податкового кодексу України платниками податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Згідно з підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Всупереч Податковому кодексу України Буковецька сільська рада рішенням від 27.06.2018 року № 126 на 2019 року встановлено розміри ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб,

залежно від виду суб'єкта господарювання (фізична особа - підприємець чи юридична особа).

Так, рішенням Буковецької сільської ради від 27.06.2018 року № 126 «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» передбачено наступні ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб (у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 квадратний метр загальної площі об'єкта житлової та нежитлової нерухомості):

Таблиця 1

№	Класифікація будівель та споруд	Ставки податку у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 кв. метр бази оподаткування, (%)	
		для юридичних осіб	для фізичних осіб
1.	Інші будівлі для тимчасового проживання (туристичні бази та гірські притулки, центри та будинки відпочинку, інші буді для тимчасового проживання, не класифіковані раніше)	0,2	0,1
2.	Будівлі офісні (будівлі органів державного та місцевого управління, будівлі фінансового управління, будівлі органів правосуддя, будівлі закордонних представництв, адміністративно-побутові будівлі промислових підприємств, будівлі для конторських та адміністративних цілей, інші)	0,3	0,1
3.	Будівлі торговельні (торгові центри, універмаги, магазини; криті ринки, павільйони та зали для ярмарків; станції технічного обслуговування автомобілів; їдальні, кафе, закусочні тощо; бази та склади підприємств торгівлі і громадського харчування; будівлі підприємств побутового обслуговування; будівлі торговельні інші)	1,5	1,0
4.	Будівлі промислові (будівлі підприємств машинобудування та металообробної промисловості, будівлі підприємств чорної металургії, будівлі підприємств хімічної та нафтохімічної промисловості, будівлі підприємств легкої промисловості, будівлі підприємств харчової промисловості, будівлі підприємств медичної та мікробіологічної промисловості, будівлі підприємств лісової, деревообробної та целюлозно-паперової промисловості, будівлі підприємств будівельної індустрії, будівельних матеріалів та виробів, скляної та фарфоро-фаянсової промисловості, будівлі інших промислових виробництв включаючи поліграфічне)	0,2	0,1

Отже, на 2019 рік ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, будівлі промислові та інші), що перебуває у власності фізичних та юридичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність на одних товарних ринках на території Буковецької сільської ради, є істотно різними.

Відповідно до підпункту 266.1.1. статті 266 Податкового кодексу України платниками податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Слід зазначити, що фізичні особи можуть бути власниками будь якого майна, в тому числі і нерухомого майна комерційного призначення (за винятком окремих видів майна, яке не може їм належати) та мають право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності.

Встановлення відсоткових ставок податку на нерухоме майно залежно від виду суб'єкта господарювання (фізична особа-підприємець чи юридична особа) Податковим кодексом України не передбачено.

Внаслідок встановлення Буковецькою сільською ради різних відсоткових ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, будівлі промислові та інші), залежно від виду суб'єкта господарювання (фізичні особи - підприємці чи юридичні особи), які здійснюють підприємницьку діяльність на одному товарному ринку, створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами.

Статтею 4 Податкового кодексу України передбачено, що податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на таких принципах:

- рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу (пункт 4.1.2.);

- нейтральність оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків (пункт 4.1.8.);

- єдиний підхід до встановлення податків та зборів - визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку (пункт 4.1.11.).

Відповідно до пункту 2 статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Частиною другою статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.

Внаслідок встановлення Буковецькою сільською радою суб'єктам господарювання (юридичним особам) вищих відсоткових ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, будівлі промислові та інші), ніж для фізичних осіб, перші несуть більші витрати, порівняно з конкурентами.

Встановлення різних відсоткових ставок податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки (інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, будівлі промислові та інші), для суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність, безпосередньо не впливає ні на структуру товарного ринку, ні на самостійність прийняття суб'єктами господарювання господарських рішень. Проте, воно

замінює власні досягнення суб'єктів господарювання, як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників.

За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 за № 78/287 (зі змінами), органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема, такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

Втім, проекти рішень, якими затверджено ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що перебуває у власності фізичних та юридичних осіб на 2019 рік, з територіальним відділенням не погоджувались.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.

Частина друга статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

Недотримання зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

Згідно з абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються дії, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності в порівнянні з конкурентами.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність

органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції є антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.

Таким чином, дії Буковецької сільської ради щодо встановлення на 2019 рік різних відсоткових ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (інші будівлі для тимчасового проживання, будівлі офісні, будівлі торговельні, будівлі промислові та інші), для суб'єктів господарювання, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції.

Частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що вчинення антиконкурентних дій органів влади органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне відповідальність згідно із законом.

На підставі викладеного та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001. № 32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Буковецькій сільській раді (ідентифікаційний код 04349320) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом приведення рішення Буковецької сільської ради від 27.06.2018 року № 126 «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» відповідно до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій та вжиття відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Відділення -
голова колегії

_____ В. Шаленик